



Sygn. akt III KK 330/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Andrzej Tomczyk
SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)

Protokolant Łukasz Biernacki

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Józefa Gemry
w sprawie I. H.

skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 22 marca 2018 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 30 stycznia 2017 r., sygn. akt II AKa (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w L.

z dnia 14 grudnia 2015 r., sygn. akt IV K (...),

**I. uchyla zaskarżony wyrok i utrzymany nim w mocy wyrok
Sądu Okręgowego w L. z dnia 14 grudnia 2015r. w części
dotyczącej zasądzenia od I. H. obowiązku naprawienia szkody na
rzecz (...) TU Spółka Akcyjna w Ł. kwoty 413 zł, a w pozostałym
zakresie kasację oddala jako oczywiście bezzasadną,**

II. zarządza zwrot opłaty od kasacji w kwocie 750zł na rzecz I. H.,

III. kosztami postępowania kasacyjnego w części związanej z uchyleniem opisanym w pkt 1 wyroku obciąża Skarb Państwa,

IV. zwalnia skazanego od ponoszenia pozostałych kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

I. H. został oskarżony o to, że;

„I. w okresie od 1 marca 2002 r. do 30 kwietnia 2003 r. w L. i w innych miejscowościach na terenie kraju, założył, a następnie kierował zorganizowaną grupą przestępczą w celu popełniania przestępstw polegających na wyłudzeniu świadczeń z tytułu realizacji umów ubezpieczenia za szkody komunikacyjne powstałe w uprzednio zaaranżowanych kolizjach drogowych dokonywanych na szkodę szeregu towarzystw ubezpieczeniowych,

- tj. o przestępstwo określone w art. 258 § 3 k.k. w zw. z art. 258 § 1 k.k.,

II. w okresie od 4 grudnia 1999 r. do 29 grudnia 1999 r. w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził PZU S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 6.056,22 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...) pojazdu marki Polonez nr rej. (...), stanowiącego własność A. sp. z o.o., w ten sposób, że w dniu 4 grudnia 1999 r. w L. kierując pojazdem marki Nissan Primera nr rej. (...), który stanowił jego własność, wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Polonez nr rej. (...), kierowanym przez P. W. w celu ukrycia uszkodzeń pojazdu marki Nissan, które powstały w innych niż zgłoszonych okolicznościach a następnie wprowadził w błąd PZU S.A. O/L., co do okoliczności przebiegu kolizji wspomnianych pojazdów, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

III. w okresie od 19 stycznia 2000 r. do 17 lutego 2000 r. w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził PZU S.A. do niekorzystnego

rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 3.040,92 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...) pojazdu marki Fiat nr rej. (...), stanowiącego własność J. P., w ten sposób, że w dniu 19 stycznia 2000 r. w L. kierując pojazdem marki Nissan Primera nr rej. (...), który stanowił jego własność, wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Fiat nr rej. (...), kierowanym przez T. P., a następnie wprowadził w błąd PZU S.A., co do okoliczności przebiegu kolizji wspomnianych pojazdów, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

IV. w okresie od 12 marca 2000 r. do 24 marca 2000 r. w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził PZU S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 3.714,76 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...) pojazdu marki Łada nr rej. (...), stanowiącego własność J. W., w ten sposób, że w dniu 12 marca 2000 r. w L. kierując pojazdem marki Nissan Primera nr rej. (...), który stanowił jego własność, wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Łada nr rej. (...), kierowanym przez P. W. a następnie wprowadził w błąd PZU S.A., co do okoliczności przebiegu kolizji wspomnianych pojazdów, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

V. w okresie od 3 kwietnia 2000 r. do 10 maja 2000 r. w L., Pałając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził PZU S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 2.475,92 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...) pojazdu marki Skoda nr rej. (...), stanowiącego własność J. P., w ten sposób, że w dniu 3 kwietnia 2000 r. w R., kierując pojazdem marki Nissan Primera nr rej. (...), który stanowił jego własność, wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki

Skoda nr rej. (...), kierowanym przez jego właściciela a następnie wprowadził w błąd PZU S.A., co do okoliczności przebiegu kolizji wspomnianych pojazdów, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

VI. w okresie 27 kwietnia 2000 r. do 23 maja 2000 r. w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził PZU S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 1.278,86 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...) pojazdu marki Volkswagen nr rej. (...), stanowiącego własność J. B., w ten sposób, że w dniu 27 kwietnia 2000 r. w L. kierując pojazdem marki Nissan Primera nr rej. (...), który stanowił jego własność, wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Volkswagen nr rej. (...), kierowanym przez jego właściciela a następnie wprowadził w błąd PZU S.A., co do okoliczności przebiegu kolizji wspomnianych pojazdów w celu zgłoszenia uszkodzeń pojazdu marki Nissan Primera, które powstały w innych okolicznościach niż zgłoszone, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § k.k.,

VII. w okresie od dnia 2 maja 2000 r. do 13 maja 2000 r w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził PZU S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 3.176,90 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...), pojazdu marki Polonez nr rej. (...), stanowiącego własność T. C. w ten sposób, że w dniu 2 maja 2000 r. w L. kierując pojazdem marki Nissan Primera nr rej. (...), który stanowił jego własność, wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Polonez nr rej. (...) kierowanym przez M. C., a następnie wprowadził w błąd PZU S.A., co do okoliczności przebiegu kolizji wspomnianych pojazdów, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

VIII. w okresie od dnia 10 stycznia 2001 r. do dnia 5 lutego 2001 r. w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził Towarzystwo Ubezpieczeniowe (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania na swoją rzecz w kwocie 3.495,76 zł z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC i AC polisy nr (...) pojazdu marki Fiat Cinquecento nr rej. (...) w ten sposób, że w dniu 10 stycznia 2001 r. w L. wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Fiat Cinquecento nr rej. (...) kierowanego przez M. M. stanowiącego własność K. M., a następnie wprowadził w błąd Towarzystwo Ubezpieczeniowe (...), co do okoliczności przebiegu zdarzenia wspomnianych pojazdów co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

IX. w okresie od 10 kwietnia 2001 r. do 17 maja 2001 r. w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził PZU S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 3.148,15 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...) pojazdu marki Żuk nr rej. (...), stanowiącego własność J. Z., w ten sposób, że w dniu 10 kwietnia 2001 r. w L. kierując pojazdem marki Nissan Primera nr rej. (...), który stanowił jego własność, wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Żuk nr rej. (...), kierowanym przez jego właściciela, a następnie wprowadził w błąd PZU S.A. co do okoliczności przebiegu kolizji wspomnianych pojazdów w celu zgłoszenia uszkodzeń pojazdu marki Nissan Primera, które powstały w innych okolicznościach niż zgłoszone, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

X. w okresie od dnia 19 listopada 2001 r. do dnia 4 stycznia 2002 r. w L., działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził TU D. S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w

postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 7031 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...) pojazdu marki Opel Vectra nr rej. (...), stanowiącego własność P. Ł., w ten sposób, że w dniu 19 listopada 2001 r. w L. kierując pojazdem marki Renault Safrane nr rej. (...), który stanowił jego własność, wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Opel Vectra nr rej. (...), kierowanym przez J. P. a następnie wprowadził w błąd TU S.A., co do okoliczności przebiegu kolizji wspomnianych pojazdów, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XI. w okresie od dnia 24 sierpnia 2000 r. do dnia 1 września 2000 r. w L., działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził PZU S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 1.054,36 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...) pojazdu marki Fiat Sienna nr rej. (...), stanowiącego własność A. N., w ten sposób, że w dniu 24 sierpnia 2000 r. w L. kierując pojazdem marki Nissan Primera nr rej. (...), który stanowił jego własność, uczestniczył w upozorowaniu kolizji drogowej kierowanego przez siebie samochodu z samochodem marki Fiat Sienna nr rej. (...) kierowanego przez jego właściciela, następnie wprowadził w błąd PZU S.A. co do okoliczności przebiegu kolizji wspomnianych pojazdów co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XII. w okresie od dnia 12 listopada 2000 r. do dnia 8 grudnia 2000 r. w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził TU S. S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 10.129,80 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...) pojazdu marki Łada nr rej. (...), stanowiącego własność K. P., w ten sposób, że w dniu 12 listopada 2000 r. w L. woj. (...) kierując pojazdem marki Nissan Primera nr rej. (...), który stanowił jego

własność, wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z samochodem marki Łada nr rej. (...) kierowanym przez K. P., a następnie wprowadził w błąd TU S. co do okoliczności przebiegu kolizji wspomnianych pojazdów co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XIII. w okresie od dnia 29 września 2001 r. do 20 listopada 2001 r w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić PZU S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 992,94 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...) pojazdu marki Audi nr rej. (...), stanowiącego własność A. P., w ten sposób, że w dniu 29 września 2001 r. w L. kierując pojazdem marki Nissan Primera nr rej. (...), który stanowił jego własność, wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Audi nr rej. (...), kierowanym przez M. K., a następnie wprowadził w błąd PZU S.A., co do okoliczności przebiegu kolizji wspomnianych pojazdów, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na zakwestionowanie winy przez sprawcę kolizji i skierowanie sprawy do Sądu Grodzkiego w L., przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XIV. w okresie od dnia 4 czerwca 2001 r. do dnia 27 czerwca 2001 r. w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził PZU S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 2.683,31 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...) pojazdu marki Ford Escort nr rej. (...), stanowiącego własność J. A., w ten sposób, że w dniu 4 czerwca 2001 r. w L. kierując pojazdem marki Renault Safrane nr rej. (...), który stanowił jego własność, wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Ford Escort nr rej. (...), kierowanym przez J. A., a następnie wprowadził w błąd PZU S.A., co do okoliczności przebiegu kolizji wspomnianych pojazdów w celu zgłoszenia uszkodzeń pojazdu marki Renault Safrane, które powstały w innych okolicznościach niż zgłoszone, co stało się podstawą wypłaty nienależnego

odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XV. w okresie od dnia 11 kwietnia 2001 r. do dnia 22 maja 2001 r. w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził PZU S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 3.926,11 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...) pojazdu marki Star nr rej. (...), stanowiącego własność Hurtowni Art. Spożywczych „S.”, w ten sposób, że w dniu 11 kwietnia 2001 r. w L. kierując pojazdem marki Renault Safrane nr rej. (...), który stanowił jego własność, wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Star nr rej. (...), kierowanym przez P. L., a następnie wprowadził w błąd PZU S.A. co do okoliczności przebiegu kolizji wspomnianych pojazdów, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XVI. w okresie od dnia 22 stycznia 2002 r. do dnia 5 kwietnia 2002 r. w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził PZU S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 4.957,04 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...) pojazdu marki Renault nr rej. (...), stanowiącego własność R. D., w ten sposób, że w dniu 22 stycznia 2002 r. w L. kierując pojazdem marki Renault Safrane nr rej. (...), który stanowił jego własność, wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Renault nr rej. (...), kierowanym przez M. S., a następnie wprowadził w błąd PZU S.A., co do okoliczności przebiegu kolizji wspomnianych pojazdów, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XVII. w okresie od 13 grudnia 2000 r. do 21 grudnia 2000 r. w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził PZU S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w łącznej

wysokości 1.538,44 zł na swoją rzecz w kwocie 769,22 zł i na rzecz V. H. w kwocie 769,22 zł z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego OC nr (...) pojazdu marki Seat Ibiza nr rej. (...), stanowiącego własność S. i J. W., w ten sposób, iż w dniu 13 grudnia 2000 r. w L. kierując pojazdem marki Ford Transit nr rej. (...), stanowiącym własność jego i V. H. wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Seat Ibiza nr rej. (...) kierowanym przez S. W., a następnie wprowadził w błąd PZU S.A., co do okoliczności przebiegu zdarzenia wspomnianych pojazdów, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XVIII. w okresie od 21 grudnia 2000 r. do 1 lutego 2001 r. w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził PZU S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w kwocie 545,80 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego OC nr (...) pojazdu marki Ford Transit nr rej. (...), stanowiącego własność jego i V. H., w ten sposób, iż w dniu 21 grudnia 2000 r. w L. wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenia pojazdu marki Ford Transit nr rej. (...) z samochodem marki Mercedes nr rej. (...), kierowanym przez Z. Z. a stanowiącego własność M. F. w celu zalegalizowania uszkodzeń samochodu marki Ford Transit nr rej. (...), które powstały podczas kolizji drogowej w L. w dniu 13 grudnia 2000 r., przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XIX. w okresie od 29 marca 2002 r. do 14 maja 2002 r. w L., działając w zorganizowanej grupie przestępczej, w ramach przyjętego podziału ról w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził TU S. S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania na rzecz P. T. w kwocie 3.786,08 zł z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC polisy nr (...) pojazdu marki FSO 1500 nr rej. (...), w ten sposób, że w dniu 29 marca 2002 r. w L. brał udział w zaaranżowaniu kolizji drogowej pojazdu marki FSO 1500 nr rej. (...) kierowanego przez jego właściciela W. M. z pojazdem marki Renault Safrane nr rej. (...), kierowanym przez jego

właściciela P. T. czym doprowadził do wprowadzenia w błąd TU S. S.A. przez W. P. i P. T., co do okoliczności przebiegu zderzenia wspomnianych pojazdów, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 kk w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XX. w okresie od 4 lipca 2002 r. do 24 września 2002 r. w L., łając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził T.U. S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 8.187,88 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego OC (...) pojazdu marki Fiat 125p nr rej. (...), stanowiącego własność M. C., w ten sposób, iż w dniu 4 lipca 2002 r. w L. kierując samochodem marki Nissan Primera nr rej. (...) stanowiącym własność K. B. wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Fiat 125p nr rej. (...) kierowanym przez M. D., a stanowiącym własność M. C., a następnie wprowadził w błąd T.U. I. S.A. co do okoliczności przebiegu zderzenia wspomnianych pojazdów, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XXI. w okresie od 16 października 2002 r. do 22 listopada 2002 r. w K. i w L., działając w organizowanej grupie przestępczej, w ramach przyjętego podziału ról raz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził TUW (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania na rzecz K. B. w kwocie 6.157,57 zł z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC polisy nr (...) pojazdu marki Volkswagen LT 35 nr rej. (...), w ten sposób, że w dniu 16 października 2002 r. w K. uczestniczył w upozorowaniu kolizji kierowanego przez W. M. pojazdu marki Volkswagen LT 35 nr rej. (...), stanowiącego jego własność i pojazdu marki Nissan Primera nr rej. (...), kierowanego przez jego właściciela K. B. a następnie wprowadził w błąd TUW (...) S.A. co do okoliczności przebiegu zderzenia wspomnianych pojazdów, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XXII. w okresie od 15 grudnia 2002 r. do 28 stycznia 2003 r. w L., działając w zorganizowanej grupie przestępczej, w ramach przyjętego podziału ról oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej prowadził T.U. S. S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w kwocie 5.740 zł na rzecz K. B. z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego OC nr (...), pojazdu marki Ford Sierra nr rej. (...), stanowiącego własność Ł. K., w ten sposób, iż w dniu 15 grudnia 2002 r. w L. uczestniczył w upozorowaniu kolizji kierowanego przez siebie samochodu marki Opel Kadet nr rej. (...), stanowiącego jego i M. H. własność z dwoma innymi samochodami tj. samochodem marki Nissan Primera nr rej. (...), kierowanym przez jego właściciela K. B. i samochodem marki Ford Sierra nr rej. (...) kierowanym przez M. Ś., w celu zalegalizowania uszkodzeń tyłu samochodu marki Nissan Primera nr rej. (...), które powstały podczas kolizji w dniu 1 października 2002 r. oraz uszkodzeń przodu, które powstały w innych iż zgłoszonych okolicznościach, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa czynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XXIII. w okresie od 18 grudnia 2002 r. do 11 lutego 2003 r. w L., działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami w ramach przyjętego podziału ról w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić PTU (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w łącznej wysokości 4.119,22 zł, w tym na rzecz B. K. w kwocie 2.571,55 zł z tytułu realizacji ubezpieczenia komunikacyjnego OC samochodu marki Ford Scorpio nr rej. (...), polisa nr (...), oraz na rzecz P. T. w kwocie 1.547,67 zł z tytułu realizacji ubezpieczenia komunikacyjnego AC, samochodu marki Ford Scorpio nr rej. (...), polisa nr (...), w ten sposób, że w 18 grudnia 2002 r. w L. brał udział w zaaranżowaniu kolizji drogowej kierowanego przez jego właściciela P. T. pojazdu marki Ford Scorpio nr rej. (...) i kierowanego przez A. K. pojazdu marki Volvo V 40 nr rej. (...), należącego do B. K., lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na stanowisko PTU (...) S.A. związane z

odmową wypłaty odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstw określone w art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XXIV. w okresie od 6 listopada 2002 r. do 22 listopada 2002 r. w L., działając w zorganizowanej grupie przestępczej, w ramach przyjętego podziału ról oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w dniu 6 listopada 2002 r. w L. brał udział w zaaranżowaniu kolizji rogowej pojazdu marki Renault Safrane nr rej. (...), kierowanego rzez jego właściciela P. T. z pojazdem marki Mitsubishi Carisma nr rej. (...), kierowanego przez jego właściciela W. W., czym, po uprzednim wprowadzeniu w błąd co do okoliczności przebiegu zdarzenia wspomnianych pojazdów, doprowadził TUiR (...) do niekorzystnego rozporządzenia mienia w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w łącznej kwocie 15.186,66 zł, w tym na rzecz P. T. w kwocie 4.500 zł z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego OC nr (...) i na rzecz W. W. z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego AC nr (...), pojazdu marki Mitsubishi Carisma nr rej. (...), przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XXV. w okresie od 31 października 2002 r. do 18 listopada 2002 r. w Ś., działając w zorganizowanej grupie przestępczej, w ramach przyjętego podziału ról oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w dniu 31 października 2002 r. w L. brał udział w zaaranżowaniu kolizji drogowej pojazdu marki Nissan Primera nr rej. (...), kierowanego przez jego właściciela K. B. z pojazdem marki Volvo nr rej. (...), kierowanego przez jego właścicielkę B. K., czym, po uprzednim wprowadzeniu w błąd, co do okoliczności przebiegu zdarzenia wspomnianych pojazdów doprowadził TUiR (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty należnego odszkodowania w łącznej kwocie 12.236,45 zł, w tym na rzecz K. B. w kwocie 4.638,79 zł z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego OC nr (...) oraz na rzecz B. K. w kwocie 7605,66 zł z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego AC nr (...), pojazdu marki Volvo rej. (...), przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XXVI. w okresie od 12 sierpnia 2002 r. do 2 września 2002 r. w L., działając w zorganizowanej grupie przestępczej, w ramach przyjętego podziału ról oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w dniu 12 sierpnia 2002 r. w L. brał udział w zaaranżowaniu kolizji drogowej pojazdu marki Nissan Primera nr rej. (...), kierowanego przez jego właściciela K. B. z pojazdem marki Renault Safrane nr rej. (...), kierowanego przez jego właściciela P. T., czym, po uprzednim wprowadzeniu w błąd, co do okoliczności przebiegu zdarzenia wspomnianych pojazdów, doprowadził PTU (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w łącznej wysokości 11.175,52 zł, w tym na rzecz K. B. w kwocie 2.781,92 zł z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego AC nr (...), oraz na rzecz P. T. w kwocie 8.393,60 zł z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego OC nr OCK (...), pojazdu marki Nissan Primera nr rej. (...), przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 kk w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XXVII. w okresie od 23 października 2001 r. do 26 listopada 2001 r. w L., działając wspólnie z innymi osobami, w ramach przyjętego podziału ról oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w dniu 23 października 2001 r. w L. brał udział w zaaranżowaniu kolizji drogowej pojazdu marki Nissan Primera nr rej. (...) kierowanego przez V. H., a stanowiącego jego własność z pojazdem marki Renault Chamade nr rej. (...), kierowanego przez A. O., a stanowiącego własność R. P., czym, po uprzednim wprowadzeniu w błąd co do okoliczności biegu zdarzenia wspomnianych pojazdów, doprowadził TUiR (...) i KU (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w łącznej wysokości 7.336,80 zł, na swoją rzecz w kwocie 4.536,80 zł z tytułu realizacji ubezpieczenia komunikacyjnego AC nr (...) oraz na rzecz R. P. w kwocie 2.800 zł z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego OC nr (...), pojazdu marki Nissan Primera nr rej. (...), przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 kk w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XXVIII. i W okresie od 18 lipca 2002 r. do 28 sierpnia 2002 r. w O. woj. (...) działając w zorganizowanej grupie przestępczej, w ramach przyjętego podziału ról

oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w dniu 18 lipca 2002 r. w miejscowości R. woj. (...) brał udział w zaaranżowaniu kolizji drogowej pojazdu marki Nissan Primera nr rej. (...), kierowanego przez jego właściciela K. B. z pojazdem marki Mazda 626 nr rej. (...), kierowanego przez jego właściciela T. C., czym, po uprzednim wprowadzeniu w błąd co do okoliczności przebiegu zdarzenia wspomnianych pojazdów, doprowadził PZU S.A. (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania na rzecz K. B. w kwocie 7.713,71 zł z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego OC oraz na rzecz T. C. nie ustalonej wysokości z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia AC nr (...), pojazdu marki Mazda nr rej. (...), przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XXIX. w okresie od 31 marca 2003 r. do 30 kwietnia 2003 r. w L., działając w zorganizowanej grupie przestępczej, w ramach przyjętego działu ról oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził TUiR (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania na rzecz P. J. w kwocie 17.330 zł z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC polisy nr (...), pojazdu marki Volkswagen nr rej. (...), w ten sposób, że w dniu 31 marca 2003 r. w L. uczestniczył w uszkodzeniu pojazdu marki Nissan Maxima nr rej. (...), czym doprowadził do upozorowania kolizji kierowanego przez jego właściciela; P. J. pojazdu marki Nissan Maxima nr rej. (...) z pojazdem marki Volkswagen nr rej. (...), kierowanego przez jego właściciela M. P., co w następstwie prowadziło do wprowadzenia w błąd TUiR (...) S.A., przez P. J. i M. P. co do okoliczności i przebiegu zderzenia wspomnianych pojazdów, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania,

- tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

XXX. w dniu 21 stycznia 2003 r. w L., podrobił podpis M. P. na wniosku o zarejestrowanie pojazdu marki VW Transporter o nr rej. (...), którym następnie posłużył się składając go w Wydziale Komunikacji Urzędu Miejskiego w L. w celu zarejestrowania pojazdu marki VW Transporter nr rej. (...) na nazwisko M. P.,

- tj. o przestępstwo określone w art. 270 § 1 k.k.”

Sąd Okręgowy w L. wyrokiem z dnia 14 grudnia 2015 r., sygn. akt: IV K (...) uznał oskarżonego I. H. za winnego popełnienia czynów zarzuconych mu w pkt I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XVI, XVIII, XIX, XX, XXI, XXII, XIII, XXIV, XXV, XXVIXVII, XXVIII, XXIX z przyjęciem, że czyn z pkt XIII polegał na tym, iż w okresie od dnia 29 września 2001 r. do 20 listopada 2001 r. w L., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził PZU S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty nienależnego odszkodowania w wysokości 992,94 zł na swoją rzecz z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie OC nr (...) pojazdu marki Audi nr rej. (...), stanowiącego własność A. P. w ten sposób, że w dniu 29 września 2001 r. w L. kierując pojazdem marki Nissan Primera nr rej. (...), który stanowił jego własność, wykorzystał zaistniałą sytuację drogową i wymusił zderzenie z pojazdem marki Audi nr rej. (...), kierowanym przez M. K., a następnie wprowadził w błąd PZU S.A. co do okoliczności przebiegu kolizji tych samochodów, co stało się podstawą wypłaty nienależnego odszkodowania, przy czym z tego rodzaju przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu, czym wyczerpał dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i skazał go:

- a) za czyn z pkt I wyczerpujący dyspozycję art. 258 § 3 k.k. w zw. z art. 258 § k.k. na karę roku pozbawienia wolności,
- b) za czyny z pkt X,XI,XXVII wyczerpujące dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., przyjmując, że zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw opisanego w art. 91 § 1 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 50 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł,
- c) za czyny z pkt II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, XII, XIII, XIV, XVI, XVIII, XX wyczerpujące dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., przyjmując, że zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw opisanego w art. 91 § 1 k.k. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 50 zł,
- d) za czyny z pkt XIX, XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVIII, XXIX wyczerpujące dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. przyjmując, że zostały

popelnione w warunkach ciągu przestępstw opisanego w art. 91 § 1 k.k. na karę dwóch lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 120 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 50 zł.

Tym samym wyrokiem połączone zostały orzeczone jednostkowe kary pozbawienia wolności i grzywny i jako kary łączne wymierzono dwa lata pozbawienia wolności i 200 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 zł. oraz zasądzone od oskarżonego obowiązki naprawienia szkody w całości przez zapłatę na rzecz;

–Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej Oddział Regionalny w L.
39 587,73 zł,

–TU I. Polska Spółka Akcyjna w warszawie kwoty 8 187,88 zł,

–(...) TU Spółka Akcyjna w Ł.i kwoty 413 zł.

Tymże wyrokiem oskarżony został uniewinniony od popełnienia czynów określonych w pkt XV,XVII,XXX aktu oskarżenia.

Oskarżonego zwolniono nadto od opłaty ustalając, że poniesione wydatki obciążają Skarb Państwa.

Z wyrokiem tym nie zgodził się obrońca oskarżonego oraz prokurator, który zaskarżył wyrok w części uniewinniającej oraz w zakresie orzeczenia o karze i kosztach sądowych.

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w zakresie czynów opisanych w pkt I, II, III, IV, V, VI, VII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XVI, XVIII, XX w całości, natomiast w zakresie czynów opisanych w pkt XIX, XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX w części dotyczącej orzeczenia o karze i środkach karnych.

W zakresie czynów opisanych w pkt I-XIV,XV,XVI, XVIII,XX zarzucił obrazę przepisów postępowania - art. 170 k.p.k., art. 200 § 3 k.p.k., art. 201 k.p.k., art. 4 k.p.k. i art. 6 k.p.k. polegającą na: zaniechaniu wezwania na rozprawę biegłych z zakresu przeprowadzenia badań kolizji drogowych, opiniujących w tej sprawie, w sytuacji sformułowania przez obronę szeregu pytań do biegłych, oddaleniu wniosku o wydanie opinii uzupełniającej wobec istnienia sprzeczności między opiniami biegłych, oddaleniu wniosku o zwrócenie się do towarzystw ubezpieczeniowych o nadesłanie akt szkodowych w celu zapoznania się z nimi przez oskarżonego, co skutkowało naruszeniem prawa oskarżonego do obrony.

Obrońca zarzucił nadto naruszenie art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k. art. 7 k.p.k. przez: ukształtowanie przekonania sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych w sposób dowolny, bez rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających na korzyść i niekorzyść oskarżonego w zakresie zeznań świadków, jego wyjaśnień, opinii biegłych i ograniczenie się jedynie do wskazania kart akt sprawy bez poczynienia szerszych rozważań co do podzielenia lub nie określonych dowodów, przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i ustalenie, że oskarżony dopuścił się zarzuconych mu czynów bez wnikliwego zbadania okoliczności korzystnych i niekorzystnych dla niego i rozstrzygnięcie nieusuniętych wątpliwości na jego niekorzyść, co skutkowało niezasadnym przyjęciem, iż: a) wyjaśnienia oskarżonego w zakresie w jakim nie przyznawał się do popełnienia określonych czynów są niewiarygodne, b) kierował zorganizowaną grupą przestępczą, podczas gdy czyny te należało zakwalifikować w ramach współsprawstwa, c) wykorzystał zaistniałe na drodze sytuacje drogowe i wymusił kolizje drogowe, d) wprowadził w błąd towarzystwa ubezpieczeniowe co do okoliczności kolizji i zgłosił do likwidacji wcześniej już uszkodzone elementy pojazdu, którym kierował.

Skarżący zarzucił również błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że oskarżony dopuścił się czynów zarzuconych w akcie oskarżenia i przypisanych w pkt I - XIV, XVI, XVIII, XX, podczas gdy prawidłowe ustalenia powinny prowadzić do wniosku o braku udowodnienia winy w tym zakresie.

W zakresie rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych co do czynów z pkt XIX, XXI - XXVIII, XXIX aktu oskarżenia apelujący zarzucił naruszenie art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. przez ukształtowanie przekonania sądu w zakresie wymiaru kary w sposób dowolny, nieuwzględniający wszystkich okoliczności ustalonych w sprawie, zarówno tych przemawiających na korzyść jak i niekorzyść oskarżonego, czego skutkiem było pominięcie kwestii orzeczenia kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, oraz art. 7 k.p.k. przez ukształtowanie przekonania sądu w sposób dowolny w zakresie ustalenie kwot zasądzonych na rzecz towarzystw ubezpieczeniowych.

W apelacji zarzucono nadto naruszenie art. 167 § 1 k.p.k. w zw. z art. 214 § 1 k.p.k. w postaci braku wywiadu środowiskowego, co skutkowało przyjęciem

błędnej prognozy kryminologicznej wobec oskarżonego oraz naruszenie art. 213 § 1 a k.p.k. przez nie zebranie informacji o stosunkach majątkowych oskarżonego i źródłach jego dochodów, co doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych w zakresie sytuacji majątkowej oskarżonego.

W końcowej części apelacji skarżący zarzucił po raz kolejny błąd w ustaleniach faktycznych polegający tym razem na bezpodstawnym ustaleniu negatywnej prognozy kryminologicznej wobec oskarżonego i przyjęciu, że nie będzie przestrzegał porządku prawnego i konieczna jest jego resocjalizacja w warunkach pozbawienia wolności, co spowodowało wymierzenie mu rażąco niewspółmiernej kary bezwzględnego pozbawienia wolności, w sytuacji gdy jego młody wiek, dotychczasowa niekaralność, przyznanie się do popełnienia zarzuconych czynów, ujawnienie innych czynów nieznanym organom ścigania, wyrażony żal, upływ 14 lat od popełnienia tych czynów, powinny skutkować orzeczeniem kary wolnościowej oraz nieprawidłowe ustalenie sytuacji majątkowej oskarżonego, czego następstwem było orzeczenie kary grzywny.

Jako ostatni zarzut skarżący podniósł rażąco niewspółmierność kary, przy której wymiarze sąd dostrzegł wprawdzie okoliczności łagodzące, ale nie uwzględnił ich w należyty sposób i nie nadał im właściwego znaczenia, co skutkowało orzeczeniem kary niespełniającej dyrektyw z art. 53 k.p.k.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Prokurator zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych polegający na wyrażeniu błędnego poglądu, że dowody zebrane w sprawie nie są wystarczające do uznania winy oskarżonego w zakresie czynów zarzuconych mu w pkt XV, XVII i XXX aktu oskarżenia, podczas gdy dowody te powinny prowadzić do wniosku przeciwnego. Zarzucił również obrazę przepisów postępowania, art. 4, art. 5 § 2, art. 7, art. 167, art. 366 § 1, art. 410 k.p.k. przez niewłaściwą i dowolną ocenę zeznań świadków oraz wyjaśnień oskarżonego, a także dowodu z opinii biegłego, niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, wskutek niepełnego wykorzystania dowodów osobowych, niezasadne obdarzenie walorem wiarygodności relacji oskarżonego z rozprawy, pozostających w sprzeczności z jego wyjaśnieniami

z postępowania przygotowawczego, co doprowadziło do niesłusznego uniewinnienia oskarżonego od trzech czynów zarzuconych mu w akcie oskarżenia.

Skarżący zarzucił nadto rażącą niewspółmierność orzeczonej kary w zakresie kar jednostkowych orzeczonych za poszczególne ciągi przestępstw tj. ciągi opisane w sentencji wyroku jako drugi i trzeci, jak i kary łącznej pozbawienia wolności, wynikającą z niedostatecznego uwzględnienia wysokiego stopnia winy i społecznej szkodliwości czynów oskarżonego, a także innych okoliczności obciążających, przy równoczesnym nadaniu nadmiernego znaczenia okolicznościom łagodzącym, a w konsekwencji wyrażającą się w orzeczeniu kar jednostkowych i kary łącznej w zbyt niskim wymiarze, podczas gdy względy indywidualno - prewencyjne, jak i potrzeba kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa przemawiały za orzeczeniem kar zdecydowanie surowszych.

W końcu apelujący zarzucił obrazę art. 624 § 1 k.p.k. przez niesłuszne zastosowanie tego przepisu i zwolnienie oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w części uniewinniającej i przekazanie sprawy w tym zakresie sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. W pozostałym zakresie wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez wymierzenie oskarżonemu za przypisane mu przestępstwa kar jednostkowych: odnośnie do ciągu opisanego w treści wyroku jako drugi – 2 lat pozbawienia wolności co do ciągu opisanego w wyroku jako trzeci – 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary łącznej 3 lat pozbawienia wolności i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 30 stycznia 2017 r., sygn. akt: AKa (...) uchylił zaskarżony wyrok w części uniewinniającej i sprawę w tym zakresie przekazał sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, a w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, zwalniając oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i ustalając, że wchodzące w ich skład wydatki ponosi Skarb Państwa.

Od tego wyroku kasację wniósł obrońca oskarżonego, skarżąc wyrok w całości.

Skarżący zarzucił rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść wyroku, a to:

- a) art. 433 § 2 k.p.k., art. 170 k.p.k., art. 201 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. przez brak należytego rozważenie wszystkich zarzutów apelacji przez zaniechanie wezwania na rozprawę biegłego S. B., w sytuacji sformułowania przez oskarżonego pytań skierowanych do wszystkich biegłych opiniujących w tej sprawie, co stanowiło rażące naruszenie prawa do obrony i pozostawało w sprzeczności z zasadą bezpośredniości,
- b) art. 433 § 2 k.p.k., art. 170 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. przez nienależyte rozważenie zarzutu apelacji przez nieuwzględnienie wniosku dowodowego o zwrócenie się do towarzystw ubezpieczeniowych o nadesłanie akt szkodowych w celu zapoznania się z nimi przez oskarżonego, co ograniczyło mu złożenie dalszych wniosków dowodowych i naruszało jego prawo do obrony,
- c) art. 7 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 366 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów przez wybiórczą ocenę zgromadzonych dowodów, a zwłaszcza pominięcie w toku rozprawy odwoławczej części pytań sformułowanych przez oskarżonego, w sytuacji gdy ze złożonego przez oskarżonego pisma wynika, że wnosił on o zadanie wszystkich pytań biegłym, przy jednoczesnym braku wydania przez sąd postanowienia o uznaniu tej części nieodczytanych pytań za nieistotne dla rozpoznania sprawy,
- d) art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. przez przypisanie stanowisku procesowemu skazanego, w którym zmienił on treść wyjaśnień, negatywnych dla niego skutków oraz dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów, sprowadzającą się do rozstrzygnięcia niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, w sytuacji gdy z zasady swobodnej oceny dowodów można wywieść wnioski odmienne od tych zawartych w orzeczeniu, które - bez żadnych podstaw - doprowadziły do przypisania oskarżonemu czynów polegających na wykorzystaniu zaistniałej sytuacji drogowej i wymuszeniu zderzenia, wskazujące na możliwość ustalenia zamiaru sprawcy jedynie na podstawie konsekwentnych wyjaśnień oskarżonego bądź

ustaleń biegłych, podczas gdy rozumowanie sądu opierało się wyłącznie na bezzasadnych domniemaniach co do zamiaru oskarżonego,

- e) art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 456 k.p.k. przez niezasadne utrzymanie w mocy orzeczenia sądu pierwszej instancji, w którym nie wykazano zamiaru bezpośredniego bądź ewentualnego w popełnieniu czynów polegających na wykorzystaniu zaistniałej sytuacji drogowej i nie ustalono, czy skazany mógł tych zdarzeń uniknąć poruszając się zgodnie z przepisami ruchu drogowego.

Skarżący zarzucił również naruszenie prawa materialnego art. 46 §1 k.k. przez jego niezasadne zastosowanie i bezpodstawne uznanie, że (...) TU Spółka Akcyjna w Ł. przysługuje przymiot pokrzywdzonego, a wysokość szkody wynosi 413 zł, gdy z pisma tej spółki wynika, iż domaga się ona naprawienia szkody z tytułu czynu, który nie był przedmiotem żadnego z zarzutów stawianych oskarżonemu, art. 4 § 1 k.k. przez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy obowiązująca poprzednio ustawa była względniejsza dla oskarżonego i jej nieuwzględnienie spowodowało nierozważenie zastosowania art. 69 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. przez sąd *meriti* i zaakceptowanie tego uchybienia przez sąd *ad quem*, przy jednoczesnej próbie uzasadnienia tego uchybienia przez sąd *ad quem* domniemaniem, że sąd *meriti* przepis ten miał na uwadze, art. 258 § 3 w zw. z art. 258 § 1 k.k. przez jego niezasadne zastosowanie i bezpodstawne uznanie, że oskarżony założył i kierował zorganizowaną grupą przestępczą, podczas gdy zarzucone mu czyny popełniane rzekomo w ramach tej grupy należało kwalifikować w granicach współsprawstwa.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Ł. w części skazującej i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o uwzględnienie kasacji w zakresie rozstrzygnięcia dotyczącego zasądzonego od skazanego obowiązku naprawienia szkody na rzecz (...) TU Spółka Akcyjna w Ł., a w pozostałym wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Prokurator w toku rozprawy kasacyjnej wniósł, odmiennie niż prokurator, który sporządził odpowiedź na kasację, o oddalenie kasacji jako oczywiście

bezzasadnej, wskazując na błędne sformułowanie zarzutu dotyczącego zasądzenia od skazanego obowiązku naprawienia szkody na rzecz (...) TU Spółka Akcyjna w Ł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Po rozważeniu wszystkich zarzutów kasacji, Sąd Najwyższy uznał za zasadny zarzut skierowany przeciwko rozstrzygnięciu Sądu Apelacyjnego w (...) o utrzymaniu w mocy wyroku Sądu Okręgowego w Ł. w zakresie zasądzenia od skazanego na rzecz (...) TU Spółka Akcyjna w Ł. obowiązku naprawienia szkody w wysokości 413 zł. Zarzut ten co prawda nietrafnie wskazywał na naruszenie prawa materialnego, ale odczytanie go w powiązaniu z treścią uzasadnienia towarzyszącego temu zarzutowi, przy uwzględnieniu treści art. 118 § 1 k.p.k. pozwoliło na pozytywną ocenę tego zarzutu kasacji. Wskazać należało, że skarżący trafnie podniósł, iż to rozstrzygnięcie w przedmiocie obowiązku naprawienia szkody podjęte zostało poza granicami skargi publicznej. Pismo wskazanego towarzystwa ubezpieczeniowego z dnia 17 grudnia 2013 r. zawierało wniosek o naprawienie szkody w postaci zapłaty przez oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej instytucji kwoty 413 zł, który nawiązywał do szkody spowodowanej w dniu 17 stycznia 2003 r. oraz polisy OC (...). W kontekście tych ustaleń podnieść należało, że I. H. został skazany za popełnienie przestępstwa opisanego w pkt XXIX aktu oskarżenia, które polegało na dokonaniu w okresie od dnia 31 marca 2003 r. do 30 kwietnia 2003 r. oszustwa z pokrzywdzeniem Towarzystwa Ubezpieczeniowego TUIR (...) S.A. w związku z realizacją umowy ubezpieczenia komunikacyjnego w zakresie polisy OC nr (...). Zatem skazanie nie obejmowało zdarzenia z dnia 17 stycznia 2003 r. W tej sytuacji wobec potwierdzenia trafności tego zarzutu kasacji, należało uchylić wyrok Sądu odwoławczego i utrzymany nim w mocy wyrok sądu pierwszej instancji w zakresie zasądzenia od oskarżonego na rzecz (...) TU Spółka Akcyjna w Ł. obowiązku naprawienia szkody w kwocie 413 zł. W pozostałym zakresie kasacja została uznana za oczywiście bezzasadną i takie jej oddalenie, wobec treści art. 535 § 3 k.p.k., nie wymagało sporządzenia pisemnego uzasadnienia, o czym skazany został poinformowany w toku rozprawy kasacyjnej. W związku z uwzględnieniem jednego z zarzutów kasacji należało zarządzić zwrot na rzecz skazanego wniesionej opłaty od kasacji. Koszty postępowania kasacyjnego w części związanej z częściowym uchyleniem wyroków

sądów obu instancji ponosi Skarb Państwa. Odnośnie do pozostałych kosztów postępowania kasacyjnego, Sąd Najwyższy uwzględniając wielość obciążeń finansowych ciążących na skazanym uznał za zasadne zwolnienie go od tych kosztów.

Z tych względów orzeczono jak na wstępie.

r.g.